

**МОЗ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І. ПИРОГОВА**

КОНЦЕПЦІЯ

щодо діяльності і надання освітньої послуги, пов'язаної зі здобуттям вищої освіти, підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Освітній рівень: перший (бакалаврський) вищої освіти

Галузь знань I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

Спеціальність: I7 «Терапія та реабілітація»

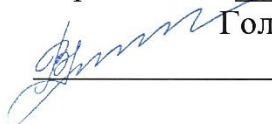
Спеціалізація : I7.02 «Ерготерапія»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради

Протокол № 7 від 27.02 2025 р.

Голова Вченої ради, професор

 Вікторія ПЕТРУШЕНКО

Вінниця 2025

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ЕРГОТЕРАПІЯ» ВНМУ ім. М. І. ПИРОГОВА

Актуальність. В Україні, в теперішніх умовах сьогодення, швидкий темп набирає впровадження у сферу охорони здоров'я організації надання реабілітаційної допомоги із залученням фахівців мультидисциплінарної команди, що визначені на законодавчому рівні. Згідно із законом України «Про реабілітацію у сфері «охорони здоров'я» до складу мультидисциплінарної реабілітаційної команди входять: лікарі фізичної та реабілітаційної медицини, які очолюють команду, відповідають за організацію її роботи і виконання індивідуального реабілітаційного плану; фізичні терапевти, ерготерапевти; терапевти мови і мовлення; протезисти-ортезисти; психологи, психотерапевти; сестри медичні з реабілітації; асистенти фізичних терапевтів та ерготерапевтів. Одне із основних місць в мультидисциплінарній команді займають ерготерапевти. Адже, ерготерапевти допомагають покращити не тільки функціональні можливості організму пацієнта/клієнта його рухові, емоційні, когнітивні та психічні функції, але й значно розширити заняттєву активність. Такі фахівці необхідні не лише у госпіталях, клініках, поліклініках, реабілітаційних центрах, санаторіях, а також у соціальних закладах, спеціальних школах, дошкільних закладах і навіть на виробництві. З вищевказаного можна стверджувати, що така професія є необхідною у охороні здоров'я та потребує широкомасштабного розвитку, що дозволить надавати ерготерапевтичні послуги пацієнтам/клієнтам, які мають ті чи інші обмеження життєдіяльності.

Мета Концепції – підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація», спеціалізацією І7.02 «Ерготерапія» які, працюючи в складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди, будуть покращувати заняттєву активність та якість життя людини, відновлювати навички до самообслуговування, адаптовувати пацієнта/клієнта до нових умов життя; забезпечувати можливості відновлення трудових навичок та забезпечення соціальної адаптації осіб з порушеннями функціонування опорно-рухового апарату, нервової системи та проблем, які виникають при захворюваннях внутрішніх органів дорослих та дітей застосовуючи знання із сфери охорони здоров'я, медико-психологічних, соціальних наук, етики, використовуючи принципи академічної доброчесності.

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Кадрове забезпечення. Професорсько-викладацький склад, що залучений до викладання навчальних дисциплін за освітньою програмою відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Основними кафедрами, які забезпечують освітній процес є кафедра спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації, у складі якої 1 доктор біологічних наук, 3 кандидата медичних наук, 2 кандидата з фізичного

виховання і спорту, із них один за спеціальністю 24.00.03 - фізична реабілітація, 1 магістр фізичної реабілітації (1 – професор, 6 – доцентів) та кафедра фізичної та реабілітаційної медицини, у складі якої 1 доктор медичних наук, 7 кандидатів медичних наук, 1 магістр за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (1 – професор, 6 – доцентів). До викладання освітніх компонент долучені науково-педагогічні працівники кафедр теоретичного та клінічного профілю.

Всі науково-педагогічні працівники мають відповідну академічну та професійну кваліфікації. Університет сприяє безперервному професійному розвитку викладачів, забезпечуючи підвищення кваліфікації як в Україні, так і за кордоном. Під час освітнього процесу залучаються професіонали-практики з досвідом дослідницької, інноваційної роботи за фахом, а також практикуючі спеціалісти, члени міжнародних та національних професійних асоціацій, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки, забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення. Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021).

Наявність навчальних та лекційних аудиторій, забезпечених комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; клінічної бази для проведення практичних занять здобувачів вищої освіти або чинних угод на проведення практики в лікувальних закладах.

Навчальна база структурних підрозділів ВНМУ та клінічних баз реабілітаційних відділень дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні. Для проведення лекційних та практичних занять використовуються мультимедійні пристрої, комп'ютерна техніка. Навчальні аудиторії оснащені необхідними приладами та обладнанням, є комп'ютерні класи. Для реалізації практичних навичок в університеті створений симуляційно-тренінговий центр та підписані угоди із відповідними реабілітаційними закладами.

Особливостями програми є навчання з використанням сучасних текстових та відеоматеріалів від найкращих науковців у сфері реабілітації; відпрацювання практичних навичок на спеціальному обладнанні в аудиторіях та клінічних базах у реабілітаційних відділеннях та центрах; створення інклюзивного, високоякісного, орієнтованого на студента навчального середовища, що сприятиме здобуттю студентами теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для успішного розвитку професійної кар'єри в ерготерапії, формуванню у майбутніх фахівців розуміння унікальності професії та розвитку професійної ідентичності.

Клінічними базами для реалізації навчального процесу є потужні спеціалізовані реабілітаційні центри, зокрема: КНП «Печерська обласна лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька

обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенка Вінницької обласної ради», КНП «Вінницький обласний клінічний медичний реабілітаційний центр ветеранів війни та радіаційного захисту населення Вінницької обласної ради», КНП «Хмільницька обласна лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька клінічна багатопрофільна лікарня» Вінницької міської ради, КНП «Літинська центральна районна лікарня» Літинської селищної ради, КНП «Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І. Пирогова Вінницької обласної ради», Клінічний санаторій «Хмільник» приватного акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця», КНП Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня Вінницької обласної ради», КНП «Липовецька обласна лікарня відновного лікування дітей з органічним ураженням центральної нервової системи, порушенням психіки і опорно-рухового апарату Вінницької обласної ради», КНП «Северинівська лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради», КНП Вінницька міська клінічна лікарня «Центр матері та дитини», КНП «Жмеринська лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради».

ОПП «Ерготерапія» дозволить здобувачам вищої освіти побудувати індивідуальну освітню траєкторію, яка буде основою формування фахових компетенцій та вмінь.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення реалізації програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня, включаючи:

- належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, які містять методичні розробки до практичних занять, семінарських занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти; індивідуальні завдання практичної та науково-дослідної спрямованості; методичні матеріали для проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, ситуаційні задачі, клінічні кейси, переліки теоретичних питань, практичних навичок з дисциплін); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; власні Web-сторінки кафедр, які відповідають за підготовку бакалаврів з терапії та реабілітації; інтернет-зв'язок; бібліотека з сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями. Офіційний веб-сайт <http://vnmu.edu.ua> містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і освітньо-просвітницьку діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо;

- наукову бібліотеку, фонд якої містить понад 500 тис. примірників. Зал електронної інформації має 30 комп'ютерів і забезпечений доступом до мережі «Інтернет», оплаченим доступом до наукометричних баз Scopus і Web of Science та перевірок на подібність текстів програми Strikeplagiarism. Інституційний репозитарій університету містить 5681 документів. З 2021-2023 рр. забезпечений доступ до навчальних та наукових ресурсів: публікацій видавництва Bentham Science (рецензована наукова література, понад 130 наукових журналів в електронному та друкованому форматах, 800 електронних

книг, спеціалізованих баз даних), баз даних платформи EBSCO (DynaMed, Nursing Reference Center Plus, Rehabilitation Reference Center); онлайн-ресурсів British Medical Journal (BMJ Best Practice та BMJ Learning); навчальних медичних ресурсів компанії Elsevier (ClinicalKey, Complete Anatomy, Osmosis); 83-х наукових медичних журналів видавництва Elsevier; БД Scopus; БД Web of Science Core Collection (21100 назв журналів); БД ScienceDirect (39 тис. книг та 3500 журналів видавництва Elsevier); повнотекстових електронних ресурсів на платформі Research4Life (більше ніж 154 тис. наукових журналів і книг від понад 200 видавців з усього світу); ресурсів Physiopedia Plus (близько 575 курсів для фахівців з фізичної реабілітації, серед яких 86 курсів українською мовою, безкоштовні повнотекстові книги і журнали);

- комп'ютерну техніку та технічні засоби навчання (комп'ютерний парк університету налічує 1350 комп'ютерів, 1530 дисплейних місць, 32 комп'ютерних класи, мультимедійне забезпечення.

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)
1	2
ОК 1.	Англійська мова (за професійним спрямуванням)
ОК 2.	Латинська мова та медична термінологія
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)
ОК 4.	Філософія
ОК 5.	Історія України
ОК 6.	Основи здорового способу життя
ОК 7.	Правове забезпечення у ерготерапії
ОК 8.	Фізичне виховання
ОК 9.	Основи етики та деонтології
ОК 10.	Моделі надання реабілітаційних послуг
ОК 11.	Анатомія людини
ОК 12.	Фізіологія людини з фізіологією рухової активності
ОК 13.	Біологічна хімія з біохімією рухової активності
ОК 14.	Біофізика та сучасні інформаційні технології в охороні здоров'я
ОК 15.	Біологія та основи генетики
ОК 16.	Основи фізичної терапії, ерготерапії. Міжнародна класифікація функціонування.
ОК 17.	Безпека життєдіяльності
ОК 18.	Патологія
ОК 19.	Біомеханіка, кінезіологія та основи ергономіки
ОК 20.	Основи догляду за терапевтичними хворими
ОК 21.	Заняттєва активність та участь

ОК 22.	Основи ортопедії та травматології
ОК 23.	Основи хірургії та догляду за хворими
ОК 24.	Клінічний реабілітаційний менеджмент на гострому та підгострому етапах реабілітації
ОК 25.	Технології фізичної реабілітації та терапії
ОК 26.	Масаж в ерготерапевтичній практиці
ОК 27.	Спортивна медицина та профілактика травматизму
ОК 28.	Клінічний реабілітаційний менеджмент у педіатрії
ОК 29.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях опорно-рухового апарату
ОК 30.	Клінічний реабілітаційний менеджмент в кардіології та пульмонології
ОК 31.	Основи неврології
ОК 32.	Адаптивна фізична культура
ОК 33.	Ерготерапія в паліативній медицині
ОК 34.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях нервової системи
ОК 35.	Основи психології
ОК 36.	Ерготерапевтичні методи оцінки та контролю при порушеннях опорно-рухового апарату
ОК 37.	Асистивні технології в ерготерапії
ОК 38.	Ерготерапевтичні методи оцінки та контролю при порушеннях функції нервової системи
ОК 39.	Терапевтичний вплив преформованих фізичних чинників
ОК 40.	Гігієна та екологія
ОК 41.	Охорона праці в галузі. Основи біоетики та біобезпеки
ОК 42.	Ерготерапія при травмі війни
ОК 43.	Цивільний захист
ОК 44.	Реабілітаційні заходи у осіб з порушеннями зору
ОК 45.	Терапевтичні вправи в ерготерапії
ОК 46.	Психологічний супровід пацієнта та основи психотерапії
ОК 47.	Корекційна педагогіка
ОК 48.	Базова загальновійськова підготовка
ОК 49.	Клінічна ознайомча практика з ерготерапії (1 курс).
ОК 50.	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опори та руху (2 курс)
ОК 51.	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях нервової системи (3 курс)
ОК 52.	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях серцево-судинної та дихальної системи(4 курс)

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН 01. Застосовувати знання та розуміння доказової бази та філософського підґрунтя щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, пояснювати їхній взаємозв'язок зі здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.

РН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань і застережень для безпечної та ефективної професійної практики.

РН 03. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах, демонструвати знання методів та засобів збереження життя.

РН 04. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.

РН 05. Знати та розуміти основи теорії ерготерапії, враховуючи моделі практики ерготерапії (occupational therapy models), рамки практики (frames of reference), засновані на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії.

РН 06. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг.

РН 07. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб.

РН 08. Застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames of reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програм ерготерапії або складової Індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості.

РН 09. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному й ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді.

РН 10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту.

РН 11. Застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт з дотриманням принципів доброчесності та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності.

РН 12. Застосовувати у професійній діяльності знання національних

регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, провадити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці.

РН 13. Застосовувати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для оцінювання та організації власної професійної діяльності, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань.

РН 14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції.

РН 15. Вміти ефективно спілкуватись, формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, ефективно співпрацювати в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та заняттєвих прав, різноманітності та мультикультурності.

РН 16. Використовувати у процесі співпраці сучасні інформаційно-комунікаційні технології відповідно до потреб пацієнтів/клієнтів та їхніх родин, в тому числі надавати послуги телереабілітації.

РН 17. Ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні системи документації, типові форми документації, загальноприйнятую професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності та доброчесності.

РН 18. Застосовувати навички безперервного навчання для покращення професійної ідентичності та вдосконалювати значною мірою власний професійний розвиток протягом усього професійного життя, в самостійний та автономний спосіб.

РН 19. Знати та розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі, розвитку реабілітаційних послуг відповідно до біопсихосоціальної клієнто-орієнтованої моделі реабілітації; пропагувати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН 20. Застосовувати навички щодо зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом використання заняттєвої активності людини.